

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - MAY 2023
SIXTH SEMESTER
Subject: Banking and Finance -I (BCOM19-307B)

Date: 23/5/2023

Total marks: 100

Time:10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. R.B.I was established in the year _____.
a) 1935
b) 1955
c) 1945
d) None of these
2. ATM means _____.
a) All time money
b) Automatic Teller Machine
c) All teller machine
d) Automatic Time Machine
3. Standard Chartered Bank is _____ Bank.
a) Foreign
b) Non-scheduled
c) Scheduled
d) None of these
4. _____ are these that are not included in the second schedule of RBI.
a) Scheduled banks
b) Private Banks
c) The non-scheduled banks
d) None of these
5. In the year 1955 _____ was established
a) SBI
b) Bank of Maharashtra
c) RBI
d) None of these
6. In Indian its central bank is _____.
a) Indian Bank
b) RBI
c) Bank of Maharashtra
d) SBI
7. Business environment is divided into _____ parts.
a) Two
b) Five
c) Seven
d) Ten
8. Bank of India is _____ bank.
a) Private
b) Foreign
c) Public
d) None of these
9. Nationalization of bank took place n the year _____ for the first time.
a) 1959
b) 1989
c) 1969
d) 2018
10. Bank are the manufacturer of _____.
a) Employment
b) Capital
c) Money
d) Market
11. Political environment is the part of _____ environment
a) External
b) Internal
c) Micro
d) None of these

12. ICICI is ____ bank
 a) Private b) Public
 c) Foreign d) None of these
13. Only nationalize banks are regarded as ____ sector banks.
 a) Public b) Foreign
 c) Private d) None of these

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)

1. What does the SEBI do?
2. What is central bank?
3. Give example of co-operative bank?
4. What is PACC's?
5. What is CAR?
6. What are the supervisory function of RBI
7. What is business environment?

Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)

1. Function of SBI
2. Rationing of credit
3. Nationalization of bank
4. Co-operative Banks
5. Review of Narasimham Committee
6. RBI

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)

- 1 State and explain major banking sector reforms as recommended by narasimhan committee 1191.
- 2 What is direct credit programme.
- 2 What is the role of banking in economy?
- 4 Which are the factors of external environment?
- 5 Which are the promotional functions of RBI?

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)

- 1 What do you mean by Credit Control? Explain methods of credit control in detail.
- 2 Explain the importance of Banking in detail.
- 3 Discuss the functions of the State Co-operative banks.
- 4 Explain 'Micro Environment'

मराठी रूपांतर

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

१. भारतीय रिझर्व्ह बँकेची स्थापना इ.स. मध्ये झाली.
 अ) १९३५ ब) १९५५
 क) १९४५ ड) यांपैकी कोणतेही नाही
२. ए.टी.एम म्हणजे
 अ) ऑल टाइम मनी ब) ऑटोमॅटिक टेलर मशीन
 क) ऑल टेलर मशीन ड) ऑटोमॅटिक टाइम मशीन
३. स्टॅन्डर्ड चार्टर्ड बँक ही बँक आहे.
 अ) विदेशी ब) विना-अनुसूचीत
 क) अनुसूचित ड) यांपैकी कोणतेही नाही

४. की जे आर.बी.आय च्या दुसऱ्या शेड्युलमध्ये समाविष्ट नाही.
 अ) अनुसुचित बँका
 ब) खासगी बँका
 क) बिनाअनुसुचित बँका
 ड) यापैकी एकही नाही
५. इ.स. १९५५ मध्ये या बँकेची स्थापना झाली.
 अ) भारतीय स्टेट बँक
 ब) भारतीय मध्यवर्ती बँक
 क) भारतीय रिझर्व्ह बँक
 ड) यापैकी नाही
६. ही भारताची मध्यवर्ती बँक आहे.
 अ) भारतीय रिझर्व्ह बँक
 ब) आर.बी.आय
 क) बँक ऑफ महाराष्ट्र
 ड) एस.बी.आय
७. व्यावसायिक पर्यावरण हे भागात विभागले जाते.
 अ) दोन
 ब) पाच
 क) सात
 ड) दहा
८. बँक ऑफ इंडिया ही बँक आहे.
 अ) खासगी
 ब) खासगी
 क) सार्वजनिक
 ड) यापैकी कोणतेही नाही
९. बँकेचे राष्ट्रीयकरण प्रथम इ.स. मध्ये झाले.
 अ) १९५९
 ब) १९८९
 क) १९६९
 ड) २०१८
१०. बँक उत्पादक आहे.
 अ) रोजगार
 ब) भांडवल
 क) पैसा
 ड) विपणन
११. राजकीय पर्यावरण हे पर्यावरणाचा भाग आहे.
 अ) बहिर्गत
 ब) अंतर्गत
 क) सूक्ष्मलक्षी
 ड) यापैकी नाही
१२. आय.सी.आय.सी.आय ही बँक आहे.
 अ) खासगी
 ब) सार्वजनिक
 क) विदेशी
 ड) यापैकी कोणतेही नाही
१३. राष्ट्रीयकृत बँकांनाच क्षेत्रातील बँक असे संबोधण्यात येते.
 अ) सार्वजनिक
 ब) विदेशी
 क) खासगी
 ड) यापैकी कोणतेही नाही

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. सेबी काय करते?
२. मध्यवर्ती बँक म्हणजे काय?
३. सहकारी बँकांची उदाहरणे द्या.
४. प्राथमिक कृषी सहकारी कर्ज संस्था म्हणजे काय?
५. सी.ए. आर. म्हणजे काय?
६. रिझर्व्ह बँकेची नियंत्रणात्मक कार्ये कोणती?
७. व्यवसायाचे पर्यावरण म्हणजे काय?

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(२०)

१. एस.बी.आय ची कार्ये विस्तृत करा

२. पतनियंत्रण
३. बँकेचे राष्ट्रीयकरण
४. सहकारी बँक
५. नरसिंह कमिटी
६. भारतीय रिझर्व्ह बँक

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. बँक क्षेत्र सुधारण्यासाठी नरसिंहम् कमिटीने (१९९१) सुचविलेल्या सुधारणा सांगून स्पष्ट करा.
२. निर्देशित पत कार्यक्रम म्हणजे काय?
३. भारतीय अर्थव्यवस्थेत बँकांची भूमिका कोणती?
४. बहिर्गत पर्यावरणाचे घटक कोणते?
५. भारतीय रिझर्व्ह बँकेची प्रवर्तकीय कार्ये कोणती?

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)

१. पतनियंत्रण म्हणजे काय? पतनियंत्रणाची पद्धती तपशीलवार लिहा.
२. बँकांचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करून लिहा.
३. भारतीय राज्यसहकारी बँकांची कार्ये कोणती?
४. 'सूक्ष्म पर्यावरण' स्पष्ट करा.
